

## **РЕЦЕНЗИЯ**

**от проф. д.н. Румен Потеров, ЮЗУ „Н. Рилски“, Благоевград**

на дисертационен труд на тема:

**“Акордеонният акомпанимент в танцовото изкуство на фолклорна основа”**

**/методически насоки на приложение/**

**за присъждане на образователната и научна степен "Доктор"  
по докторска програма «Методика на обучението по музика»  
професионално направление – 1.3. Педагогика на обучението по...**

**Автор на дисертационния труд:**

**Стефан Георгиев Йорданов**

редовен докторант към катедра „Музика“ при Факултет по изкуствата,  
ЮЗУ „Н. Рилски“ – Благоевград

### **I. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТА.**

Стефан Йорданов е роден през 1987 г. в Самоков. През 2006 г. завършва РГ „Неофит Рилски“, Кюстендил. Придобива бакалавърско образование през 2011 г. в ЮЗУ „Н. Рилски“, Благоевград със специалност „Педагогика на обучението по музика“, а през 2013 ОНС „Магистър“ в същото учебно заведение. През 2015 г. е зачислен като редовен докторант към катедра „Музика“ в ЮЗУ „Н. Рилски“.

От 2008 г. работи като корепетитор към катедра „Хореография“ в ЮЗУ „Н. Рилски“. Участвал е в над 60 концерта на Студентския фолклорен ансамбъл като концерт-майстор на оркестъра. Създател и ръководител е на вокално-инструменталната формация „Роял бенд“, с реализирани над 250 записи, повече от които в БНР – Благоевград.

Участвал е като корепетитор в над 60 национални семинари, 9 международни в България и 2 в чужбина в класовете на проф. Н. Цветков и доц. Г. Гаров.

### **II. АКТУАЛНОСТ И ЗНАЧИМОСТ НА РАЗРАБОТЕНИЯ ПРОБЛЕМ В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.**

Дисертационният труд третира въпрос, който от навлизането на акордеона в България и утвърждаването му във фолклорноизпълнителското направление, а по-късно и като акомпаниращ инструмент в народно-танцовото изкуство до момента винаги е стоял встрани от полезрението на ръководителите-хореографи, а именно: начинът на реализиране на съпроводите в репетиционната и концертна дейност на танцовите състави.

За ръководителите явно е достатъчно съпроводът да отговаря на определени изисквания по отношение на темпо, размер, характер, фолклорно-стилово съответствие и времетраене. Оттук нататък, всички въпроси свързани с фактурната организация и изпълнителското интонироване са предоставени изцяло на вътрешния усет, професионално-изпълнителски умения и отношение на корепетиторите към дейността като цяло.

Практиката в България показва, че ако акордеонистите-корепетитори отговарят на гореспоменатите изисквания, то те са изпълнили своята функция като такива и това е достатъчно за реализиране на музикалния съпровод без оглед съблюдаването на определени художествените норми в интерпретацията. Всичко това води до едно шаблонизиране на съпроводите и оттам до обезличаване значението на музиката в синтетичното ѝ обвързване с танца, защото, както споменава докторанта една от важните функции на музикалния съпровод е въздействието върху емоциите, т.е. чрез средствата на музикалната изразност да се провокира емоционалната креативност на танцьорите и така да се осъществи разбиране, преживяване и изразяване на емоциите с помощта на танцовото изкуство.

Тези проблеми, съпътстващи корепетиторската дейност никога до момента не са поставяни на дневен ред и не са теоретично разработвани. И за това основна вина имат ръководителите-хореографи с принизените им изисквания, свеждащи се преди всичко до съблюдаването на гореспоменатите критерии, най-вече при реализиране на репетиционната дейност.

Стремежът на докторанта да изясни определени въпроси, свързани с корепетиторската дейност и логически обоснове конкретни методически насоки при фактурната организация на съпроводите, определят значимостта и актуалността на настоящото научно изследване.

### III. ХАРАКТЕРИСТИКА, АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд е разработен в обем, включващ увод, три глави, заключение и библиографска справка – общо 211 страници. Използваната литература включва 81 заглавия (70 на кирилица, 6 на латиница и пет интернет източника).

Целта на изследването е извлечена от конкретния изследователски проблем, свързан с изясняване спецификата на корепетиторската дейност в репетиционния процес и обособяването на основни методически правила при съставянето на акомпаниментите, извлечени от натрупания през годините опит на докторанта като корепетитор в ЮЗУ «Н. Рилски».

В **първа глава** на изследването откроявам два важни акцента. *Първият*, има отношение към терминологията. Макар и много накратко обяснено и декларирано придържане към утвърдената в България терминология, докторантът създава на пръв поглед впечатление, като че ли неглежиращо този въпрос. Но тук, се съдържат всичките му основания за разработването на изследователската теза. Не случайно докторантът споменава, че в САЩ е въведен термина партниращ пианист, а в Русия са стигнали още по-далеч използвайки термина изпълнител – концертмайстор, което показва, че те са достигнали **до извода за значението** на корепетиторската дейност като цяло.

В целия си труд и най-вече в третата глава по **индиректен начин, но категорично** докторантът заявява позицията си по отношение **съдържателността** и твърдото си предпочитание към термина **изпълнител-концертмайстор**, доказателство за което представлява трета глава, съдържаща аргументацията на неговите основания.

*Вторият* открит момент в първа глава е насочен към обособяване на факторите, довели до утвърждаването на акордеона във фолклорно-изпълнителското направление и обособяването на функционалните насоки на приложение. Тук по-подробно е разгледана приложимостта му във фолклорнотанцовите формации, въпрос който представлява интерес от гледна точка на историческите предпоставки довели до интегрирането му в танцовата дейност, неизследвани до момента.

**Във втора глава** теоретично се изясняват въпросите за избора на съпровод в екзерсисната дейност, спецификата на реализиране на съпровода с оглед възрастовите особености на танцьорите, условията и мястото на изпълнение и значението на импровизацията, което откроявам като най-ценно в тази глава на разработката. Докторантът обособява условията, налагащи необходимостта от импровизации при реализиране на музикалния съпровод и с оглед спецификата на конкретния вид екзерсис определя основните типове със съответните подтипове и конкретни принципи, на които тя трябва да се подчинява, задълбочено аргументирайки изводите си.

Подобен аналитичен подход по отношение импровизационното начало в корепетиторската дейност, изцяло съотнесена към фолклорнотанцовото изкуство носи подчертан приносен момент в настоящото изследване.

В **трета глава** се очертават два основни момента. *Първият* се отнася до конкретно обособените правила за фактурна организация на музикалния материал. Във връзка с детайлизиране на обособените методически правила, докторантът откроява три основни етапа, произтичащи преди всичко от технико-изразните възможности на акордеона като музикален инструмент, а именно по отношение на басовата и дискантовата част. Обособените правила следват логиката на музикалното изграждане, в неотменна връзка с танца. Естествено, че фактурната организация би могла да бъде и различна, но важното е, че докторантът **логично аргументира предложенията** си и по този начин изразява по категоричен начин мнението си, че е крайно време любителският подход в корепетиторската дейност да бъде заменен с **професионален**.

*Вторият* основен момент осветлява някои въпроси свързани с реализирането на репетиционната дейност в специалност „Българска народна хореография“ в ЮЗУ „Н. Рилски“. Този параграф не носи толкова информационен характер – какви учебни дисциплини и с какъв хорариум се изучават в тази специалност, колкото да маркира мащабът на изпълнителските умения, необходими на корепетитора за неговото място и пълноценна изява в образователния процес. Този момент дава отговор на част от основните причините, обусловили интегрирането на акордеона в учебната танцова дейност още от средата на миналия век.

#### IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. Докторантът Стефан Георгиев Йорданов е изпълнил изискванията на чл. 6 от ЗРАСРБ, както и чл. 24 от ППЗРАСРБ за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“;
2. Дисертационният труд притежава научни приноси и свидетелства за това, че докторантът притежава задълбочени познания и способности за осъществяване на научни изследвания. Основният принос на докторанта се свежда до следното, а именно: че за първи път в теоретико-практически аспект е направен опит да се **разчупи един утвърден от непрофесионалистите изпълнителски шаблон**, битуващ в практиката вече десетилетия наред и да се докаже, че корепетиторската дейност не е само **музикално оформление**, а е дейност - равнопоставена с тази на танцьорите.
3. Авторефератът отразява вярно структурата и съдържанието на труда и акцентира върху най-важните моменти, резултати и изводи от изследванията;

4. По дисертационния труд са посочени три самостоятелни статии, свързани тематично с труда, от участия осигуряващи публичност на основни въпроси от теоретичната разработка.

На основание чл. 12 от ЗРАСРБ и чл. 32 от ППЗРАСРБ давам **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** на дисертационния труд „Акордеонният акомпанимент в танцовото изкуство на фолклорна основа” (методически насоки на приложение) разработен от редовния докторант Стефан Георгиев Йорданов и подкрепям присъждането на ОНС «Доктор».

15.08.2018

**РЕЦЕНЗЕНТ:**

проф. д.н. РУМЕН ПОТЕРОВ